

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΥΠΟΥ

Τα νησιά του Αιγαίου και πάλι στο «κόκκινο»: Ως τότε αυτός ο φαύλος κύκλος;

Ενώ για τρίτη συνεχή χρονιά, ο εγκλωβισμός των αιτούντων άσυλο στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου έχει οδηγήσει σε νέο «ρεκόρ» υπερπληθυσμού στα ελληνικά «hotspots» και η κυβέρνηση επισπεύδει τις μεταφορές τους στην ενδοχώρα, 12 ανθρωπιστικές οργανώσεις ζητούν εκ νέου να μπει ένα τέλος στον φαύλο κύκλο του υπερσυνωστισμού και των έκτακτων μέτρων και να προχωρήσουν επιτέλους οι ελληνικές και ευρωπαϊκές αρχές προς βιώσιμες λύσεις για την υποδοχή και ένταξη των προσφύγων στη χώρα.

Αθήνα, 18 Σεπτεμβρίου 2019 – Καμία έκπληξη δεν προκαλεί ο υπερπληθυσμός στα νησιά του Αιγαίου και αυτό το καλοκαίρι. Σχεδόν 22.000 άτομα, το 35% των οποίων είναι παιδιά, φιλοξενούνται στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ)¹ που υπερβαίνουν τη χωρητικότητά τους μέχρι και 500%, και για άλλη μια φορά ευάλωτοι άνθρωποι διαβιούν σε εξευτελιστικές και επικίνδυνες συνθήκες.

Είναι προφανές ότι και φέτος ο υπερσυνωστισμός των αιτούντων άσυλο στα νησιά, απόρροια της ελληνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής, δεν κινητοποίησε έγκαιρα τις αρχές ούτε συγκινεί πια το κοινό που έχει δει πολλές φορές το «ίδιο έργο». Εξακολουθεί, όμως, να έχει σοβαρές συνέπειες στη διαβίωση των ανθρώπων που διαμένουν στα ΚΥΤ. Μακριά από την ελληνική και ευρωπαϊκή ενδοχώρα, άνθρωποι άρρωστοι, γυναίκες και παιδιά παραμένουν χωρίς επαρκή πρόσβαση στην υγεία, τη σίτιση και τους χώρους υγιεινής, με τις μαρτυρίες να επιβεβαιώνουν εκ νέου ότι η τραγική έλλειψη χώρου δημιουργεί επισφαλείς συνθήκες διαβίωσης, όπως εξάλλου καταδεικνύει και ο πρόσφατος θάνατος ενός ασυνόδευτου παιδιού στην «ασφαλή ζώνη» της Μόριας².

Παρά το γεγονός ότι για περίπου 7.000 άτομα είναι δυνατή η άμεση μεταφορά στην ενδοχώρα λόγω της άρσης γεωγραφικού περιορισμού³, η διαδικασία παγώνει συνεχώς λόγω της έλλειψης διαθέσιμων θέσεων αλλά και λόγω των δυσχερειών που έχουν προκαλέσει παράγοντες όπως η απουσία ενός λειτουργικού προγράμματος μετεγκατάστασης αιτούντων άσυλο σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες και οι μεγάλες καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση των αιτημάτων οικογενειακής επανένωσης.

Επιπλέον, η απουσία μακροπρόθεσμου σχεδιασμού για την ουσιαστική ένταξη των προσφύγων στην χώρα έχει δημιουργήσει καθυστερήσεις στην αποχώρησή τους από τα προγράμματα στέγασης οδηγώντας σε περαιτέρω παρατάσεις και «μπλοκάρισμα» του συστήματος. Η έλλειψη προγραμμάτων ένταξης και η συνεχής αναβολή του ανακοινωθέντος Helios⁴, οι επίμονες δυσκολίες πρόσβασης σε παροχές και υπηρεσίες που δικαιούνται (όπως ΑΜΚΑ, ΑΦΜ, τραπεζικοί λογαριασμοί και επιδόματα)

¹ <https://infocrisis.gov.gr/5997/national-situational-picture-regarding-the-islands-at-eastern-aegean-sea-12-9-2019/?lang=en>

² shorturl.at/EIU09

³ <https://www.tovima.gr/2019/09/06/society/7-000-prosfyges-mporoun-na-metakinithoun-stin-endoxora/>

⁴ <https://greece.iom.int/el/hellenic-integration-support-beneficiaries-international-protection-helios-0>

και η γενικότερη απουσία βασικών παροχών για ευπαθείς ομάδες δυσχεραίνουν συστηματικά τις δυνατότητες του υπάρχοντος συστήματος να λειτουργήσει σωστά και αποτελεσματικά.

Η μεταφορά 1.500 ατόμων από το ΚΥΤ της Μόριας στην ηπειρωτική Ελλάδα είναι σίγουρα ένα βήμα, ωστόσο δεν αποτελεί λύση ούτε για τους ίδιους τους ανθρώπους που αρχικά στεγάζονται σε σκηνές στην ενδοχώρα, χωρίς να πληρούνται τα πρότυπα για αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης, ούτε για τις χιλιάδες που θα συνεχίσουν να ζουν σε επισφαλείς συνθήκες μέχρι να έρθει η σειρά τους να μετακινηθούν.

Οι υπογράφουσες οργανώσεις βρίσκονται από τις απαρχές της αποκαλούμενης «προσφυγικής κρίσης» στο πλευρό της ελληνικής Πολιτείας και των προσφύγων και γνωρίζουν ότι η βελτίωση του συστήματος ασύλου, υποδοχής και ένταξης στη χώρας μας είναι εφικτή. Η Ελλάδα μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες ενός διαχειρίσιμου αριθμού αιτούντων άσυλο⁵ εφαρμόζοντας τις νομικές της υποχρεώσεις αλλά και να προχωρήσει επιτέλους μπροστά, με μία μακροπρόθεσμη στρατηγική που θα λαμβάνει υπόψη της τα πλεονεκτήματα της ένταξης των προσφύγων αλλά και τις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών υποδοχής.

Απαιτείται όμως ένα συνεκτικό πλάνο για την εξασφάλιση επαρκών υποδομών και ανθρώπινου δυναμικού, την καλύτερη αξιοποίηση των πόρων⁶ που διατίθενται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την ενίσχυση της απαιτούμενης τεχνογνωσίας, όπως και η ουσιαστική συνεργασία με τους φορείς της κοινωνίας των πολιτών. Ταυτόχρονα, οι Ευρωπαίοι ηγέτες πρέπει να αναλάβουν και αυτοί το μερίδιο της ευθύνης που τους αναλογεί με την έμπρακτη εφαρμογή της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης, δημιουργώντας έναν μόνιμο μηχανισμό καταμερισμού της ευθύνης για την υποδοχή και υποστήριξη των αιτούντων άσυλο και υποστηρίζοντας την οικογενειακή επανένωση.

Χρειαζόμαστε ένα καλύτερο σύστημα που να διασφαλίζει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και ένα δυνατό μέλλον, χωρίς άλλη αναβολή. Πρέπει επιτέλους να σπάσει αυτός ο φαύλος κύκλος!

Υπογράφουν: ActionAid Hellas, ASB, Danish Refugee Council (DRC Greece), Defense for Children International Greece, Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού, Έλιξ, Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων, International Rescue Committee (IRC), Solidarity Now, Terre des hommes Hellas

⁵ http://asylo.gov.gr/wp-content/uploads/2019/08/Greek_Asylum_Service_data_July_2019_gr.pdf

⁶ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/20190906_managing-migration-eu-financial-support-to-greece_en.pdf

**SOLIDARITY
NOW**

This is our common ground

Terre des hommes

Αρωγοί των παιδιών παγκοσμίως